

Az északi számi halnevekről

MÁTÉ József

Debrecen
jmatedr@gmail.com

Találós kérdés: Amikor él, szemei néznek,
amikor meghal, szemei akkor is néznek.
Mi az? – Hal.

Az uráli nyelvek szókészletének kutatásában mindig fontos szerepe volt az állat- és növényneveknek. E két jelentésmező nyelvcsaládunk szókincsének legrégebbi rétegéhez tartozik, hiszen beszélői természetközeli életmódot folytattak, így elengedhetetlen volt a természeti jelenségek megfigyelése, az élőlények megnevezése az élelemszerzés, a fogyaszthatóság és más gazdasági célok felhasználása érdekében. A természeti, őshonos, létszámukban kisebb uráli (finnugor) népek nyelvében a természet, az abban való munkálkodás és ennek szókészlete eredetibb (ősibb) lehet, mint a megváltozott társadalmi struktúrájú államalkotó nemzetek nyelvében.

Témaválasztásomat könnyű indokolnom. Az egyes fogalmi körök szemantikáját vagy szótörténetét, etimológiáját vizsgáló könyvek, publikációk száma szerencsésen megszorodott az elmúlt évtizedekben. A botanikai és zoológiai természetű dolgozatok száma is öröndetesen növekszik. Az utóbbiak legnépszerűbb és legalaposabban feldolgozott területe talán a madárvilág, vö. Mart Mäger: *Eesti linnunnimetused* (1967), Kiss Jenő: *Magyar madárnevek. Az európai madárnevek elnevezései* (1984), Kaisa Häkkinen: *Linnun nimi* (2004), Vest Aikio A. – Aikio, J. – Aikio, E.: *Lottit luonddus* c. művei. E korábbi forrásokat részletesen elemzi Bogár Edit a disszertációjában (1991), majd PhD-értékezésében (2009), és a később megjelenteket is többek közt *Az uráli nyelvek állat- és növényneveinek kutatásáról* című fejezetében. Ami a lapp nyelve(ke)t illeti, az állat- és növénynévkutatás úttörője a norvég J. Qvigstad volt. A madarak megnevezésében az onomatopoezis, illetve a

tollazat színe mindig meghatározó lehet, talán ezért is népszerű tematikus szócsoportha a kutatóknak.

A halaknak ilyen karakterisztikus jegyeik nemigen vannak, sőt még nyelvi szempontból is mostohább sors jutott számukra. Pedig még a magyar oktatásban is ez az uráli (finnugor) nyelvrokonság bizonyítékának elsőként említett iskolapéldája: finn *kala* ~ magyar *hal* (és ezek finnugor és szamojéd megfelelői, pl. számi *guolli*). Rácz János a következőkre hívja fel a figyelmet: „szembeszökő, hogy az uráli nyelvekben – szemben az indogermán nyelvekkel – közös szó van a piscis fogalmára” (RHal 15). Rácz jóvoltából ichthyológiai könyvet is haszonnal forgathatunk *A magyar nyelv halnevei* címmel. Zárójelben jegyzem meg, hogy a *Növénynevek enciklopédiája* (2010) és *Az állatnevek enciklopédiája* (2012) című kötetek szintén az ő gyűjtő, kutató, rendszerező munkáját dicsérik. A halnevek vizsgálata közben figyeltem fel arra, hogy Rácz mennyire törekszik a pontos, helyes etimológiák megállapítására, a népi-nyelvjárási adatok számbavételére, a halnevek keveredésének tisztázására, azaz a fajok összetéveszthetőségének bemutatására, és felhívja a figyelmet a laikusok természetismeretének pontatlanságaira. „A legtöbb gond a nyelvtörténeti anyaggal támadt, mégpedig az azonosítási nehézségek miatt. Más állatneveknél is előfordul a jelentésváltás, de a halnevek csoportjában ez meghatározó jelenség” (RHal 17). A magyar adatokra vonatkozóan az ő könyvei voltak legnagyobb segítségemre.

Lexikológiai, etimológiai érdeklődésű kutatónak élmény lehet egy-egy szócsoporthat, jelentésmezőt vizsgálni, annak elemeit összegyűjteni, rendszerezni. Nem véletlenül használom a „kutató, vizsgál” lexémákat, hiszen valódi nyomozás a különböző szótárak, szójegyzékek, állattani könyvek eltérő adatai közt eligazodni.

De valódi élmény Helsinki halpiacán sétálni, annak bőségét csodálni, főleg az ünnepeltünkkel, aki a halak jó ismerője és a pompás halászlé kiváló készítője. Futó nosztalgia ébred bennünk: idézzük fel tehát a *silli*, *siika*, *muikku*, *silakka*, *kuha*, *lahna*, *lohi* stb. neveket, és tekintsünk Észak vizeibe, vegyünk egy képzeletbeli (halas)kosarat vagy csónakot, és töltsük meg kisebb-nagyobb példányokkal! Utazásunk haladhat Észak-Skandinávia legnagyobb folyóján, a Tanán (norvégul *Tanaelva*, északi számiul *Deatnu*, finnül *Teno* vagy *Tenojoki*, svédül *Tana älv*). Célunk az északi számi halneveket számba venni, azok eredetéről, szerkezetéről minél többet megtudni, a két legnagyobb finnugor nyelv jelentésével, valamint a tudományos névvel egyeztetni.

Munkám során Konrad Nielsen szótárát tekintettem alapnak, majd a bő fél évszázaddal később megjelent két Pekka Sammallahti-szótárat (*Sámi-suoma*

sátnegirji és *Sámi-suoma-sámi sátnegirji*). Utóbbi finn oldalról adhatott támogatást. A számi adatokat lehetőség szerint Sammallahti alapján adom meg, hiszen jelenleg ez a hivatalos ortográfia.

A szócikkek az északi számi halnevekkel kezdődnek, a latin tudományos nevet a finn követi, majd a magyar jelentés.

1. áhká|biddu 'Cottus scorpius' (N); 'Myoxocephalus scorpius' (SET); '(iso)simppu; tengeri skorpióhal'. Összetett szó: *áhká* 'nő, asszony, feleség' + *biddu* 'talán vmilyen lábszárvédő' (N I/ 32, SI 11).

2. áhká|cincu 'Cyclopterus lumpus; rasvakala; tengeri nyúlhal'. Összetett szó: *áhká* 'id.' + *cincu* 'női szeméremtest' (N I/32, SI 11).

3. áhká|lakkis 'Somniosus microcephalus'; 'holkeri; grönlandi cápa'. Összetett szó: *áhká* 'id.' + *lakkis* '?cápa' (N I/32, SI 11).

4. bálddis 'Hippoglossus vulgaris; pallas, ruijanpallas; óriási lepényhal'. Egyszerű szó. Lehtiranta közlapp korinak tartja. Az alapalak **pältēs*. Az SSA szerint valamelyik lapp nyelvjárásból került később a finnbe a szó, vö. fi. *pallas* 'lepényhal' (Korh. 39, N I/120, SI 30 Lr 890, SSA/2 302).

5. botnit 'Pleurenectes flesus; kampela; érdes lepényhal'. Egyszerű szó, eredete ismeretlen (N I/212, SI 57).

6. čuovža 'Coregonus lavaretus; siika; vándormaréna, nagy maréna'. Egyszerű szó. Lehtiranta közlapp korinak tartja. Az alapalak **čōvē* (N I/445, SI 95, Lr 214).

7. dápnot 'Salmo trutta fario; tammukka, purotaimen; sebes pisztráng'. Az SSA szerint a lappból került a finnbe a szó: *dápnot* > *tammukka* 'sebes pisztráng' (Korh. 39, N I/463, SI 104, SSA 3/266).

8. diksu 'Gadus aeglefinus; hyysä, kolja; foltos tőkehal'. Vö. 20. (N I/526, SI 113.)

9. dorski 'Gadus morrhua; morhua, turska; közönséges tőkehal'. A szó germán (közskandináv) eredetre megy vissza, vö. sv., norv. *torsk* (N I/566, SI 337, SSA 337).

10. finddar 'Pleuronectes platessa; punakampela; sima lepényhal' (N I/652, SI 143), vö. ang. *flounder*, norv. *flyndre* (N I/652, SI 143).

11. gulmmit ~ gulmmet 'Gasterosteus aculeatus; kolmipiikki, kulmakko; pikó'. A hal jellegzetessége a hátán levő három tüske. A német neve is erre

utal: *dreistacheliger Stichling* 'háromtüskés pikó' (N I/175, 205b, SI 196, RÁII 372–73).

12. *govda|guolli* 'Abramis brama; lahna; dévérkeszeg'. Összetett szó: *gov-da* 'széles' + *guolli* 'hal'. Az adat nem szerepel az alapszótárakban. Az elnevezés alapja a hal jellegzetes alakja (VL 124).

13. *guorpmat* 'Pleuronectes flesus; kampela; érdes lepényhal'. Nielsen fontosnak tartja: 'a species of flounder which goes up the river Tana', ahogy Sammallahti is: 'Tenoon nouseava' (N II/225, SI 200).

14. *guvžá* 'Salmo eriox; meritaimen; tengeri pisztráng, lazacpisztráng' (N I/251, SI 206).

15. *háhká* 'Sebastes marinus; punasimppu, puna-ahven; vörös álsügér'. A magyar jelentést a legújabb finn–magyar szótár adatolja, Rácznál ilyen névvel nem találkoztam, s *A magyar állatvilág szótárában* sem (N II/291, SI 208, SU 599, SKP 2/539).

16. *hár're ~ hár'ri* 'Thymallus thymallus; harri, harjus; pér, pénzes pér'. A lapp név vagy a norvég/svéd *harr* szóból származik, vagy a finnől került át (N I/307, SI 211, SSA 1/144).

17. *hoahkka* 'Squalus acanthias; piikkihai; tüskécápa'. A szó esetleg a norvégra vezethető vissza, vö. *hå* 'id'. A szó végén képző lehet. Hasonló talán a 23. (N II/328, SI 218.)

18. *hoakērig* 'Somnius microcephalus; holkeri; grönlandi cápa'. A mai norvég alak *haakjāring*, sv. *håkäring* (N II/328, SSA 1/170).

19. *hoapmir* 'Lamna nasus; sillihai; heringcápa'. A szó vége talán képzőszerű toldalék (SI 219).

20. *juksu* 'Gadus aeglefinus, Melanogrammus aeglefinus; kolja; foltos tőkehal'. Vö. 8. (N II/435, SI 239.)

21. *kárpa* 'Cyprinus carpio; karppi; ponty'. Az adat nincs az alapszótárakban. Vö. no., *karpe*, sv. *karp* 'id.' > fi. *karppi* (VL, SSA 1/316).

22. *lággu* 'Molva molva; (pyöreäpyrstö) molva; gadóchal, északi menyhal'. A magyar gadóchal a latin *Gadus* elemből nyelvújítás kori. A lapp elnevezés a norvégra mehet vissza, vö. *lange* (N II/478, SI 252, OM 868).

23. *loahkka* 'Brosnius brosme ~ Brosnius brosnius; keila (turskansukui-nen kala); norvég menyhal'. A binómen második eleme Nielsennél egyenlő a

norvég *brosme* jelentéssel, a tautonímiával alkotott nevet az angol nagyszótár alapján (*torsk*) adtam meg (N II/544, SI 264, OM 1582).

24. loddu 'Mallotus villosus; villakuore; csuklyás hal, Kapellán lazac' Nielsennél angolul *capelan*, az angol nagyszótárban *capelin*, melynek jelentése magyarul 'lapelán (sic!) = kapelán?, sallangos lazac'. A szó norvégul *lodde*, ez a címszó eredetére is utal. Vö. 43. (N II/551, SI 266, OM 209.)

25. luossa 'Salmo solar, lohi, lazac'. Végső soron balti eredetű szó, vö. litván *lāšis*, lett *lasis*, óporosz *lasasso* 'id.'. Lehtirantánál a közlapp alapalak **lōse* (N II/584–85, SI 274, SSA 2/85, Korh 31, Lr 627).

26. njágá ~ njáhká 1. 'Lota lota; made, matikka; menyhal'; 2. 'Brosmius brosmie' (ang. *torsk* 'norvég menyhal'). Ismeretlen eredetű szó (N III/46, SI 312).

27. noarsa 'Phoxinus phoxinus; mutu; fűrge cselle'; ez a Nielsen szótár jelentése, melyet az angol nyelvi adat (*minnow*) is megerősít. Sammallahti szerint viszont a finn *norssi* 'Osmerus eperlanus, viaszlazac' szó átvétele. A finn szó szinonimája a *kuore* (SU 345 (N III/116, SI 324, SU 345).

28. rávdu 'Salmo alpinus; rautu, (pikku) nierä'. Ez utóbbi latin neve *Salvelinus alpinus*; a finn–magyar szótár szerint 'tavi saibling; sarkvidéki szemling'. A lapp szó régi átvétel a közskandinávból (**raudīō*, óno. *reyðr*, mai no. *røie*, *rør*, *røyder*, sv. *röding*), vö. közlapp **rāvtō* (N III/266, SI 360, Lr 1033., SU 493, SSA 3/57).

29. reaská 'Coregonus albula; muikku, törpemaréna; Coregonus lavaretus, siika; maréna' (N III/354, SI 362, SU 468, SN 585).

30. run|čuksu 'Cyclopterus lumpus; rasvakala; tengeri nyúlhal'. Összetett szó, tagjai közelebbről nem határozhatók meg, az előtag talán színnév lehet. Többféle színben „játzó”, türkizes, zöldes hátú halról van szó. Talán a szó eleji mássalhangzó-torlódás megszűntével keletkezhetett az előtag: *run* 'zöld?' + *čuksu* '?' (N III/329, SI 375).

31. run|dierpmis 'Cyclopterus lumpus; rasvakala; tengeri nyúlhal'. Összetett szó. Az előtag jelentésére vö. 30. + *dierpmis* 'villám, mennydörgés, viharisten'. Esetleg az előző szócikkben szereplő hal hímje? (N III/329, SI 375).

32. ruovde|gulmmet 'Gasterostus aculeatus; kolmipiikki; pikó, tüskés pikó'. Összetett szó: *ruovdi* (vö. fi. *rauta*) 'vas' + *gulmmet* 'pikó'. Vö. 11. (N III/ 205, SI 378.)

33. *sáidi* 'Gadus virens; sei, saita; sei ~ seiti, Pollachius virens; fekete tőkehal'. Közskandináv *saiða* > lp. *sai'de*. Lehtiranta szerint közlapp kori szó, az alapalak **sājðē* (N III/367, Sl 384 SSA 3/165, SU 69, Lr 1101).

34. *sallit* 'Clupea harengus; silli; hering'. Egyszerű szó, a finn és a lapp nevek etimológiailag összefügghetnek, vö. *sildi* 'id.' (N III/376, Sl 382).

35. *seavnnját* 'Leuciscus idus; säyne, säynävä; ön'. Ez a halnevünk finn-ugor kori örökség. Rácz szerint téves az etimológiai szótárak jelentésmegadása, mert a ragadozó *ön* ma nem *jászt* (ez is egy halfaj neve), hanem *balint* jelent. A latin név magyar megfelelője *jász*. A *balin* tudományos neve *Aspius aspius*. A lapp szót Lehtiranta közlapp korinak tartja. Az alapalak **sēvne* (Sl 392, Samm 473, SU 755, SSA 3/243–44, RHal 106–107, Lr 1145).

36. *sildi* 'Clupea harengus; silli; hering'. A finnben svéd eredetű, vö. kései ósvéd *sill*, *sild*, korai újsvéd *sill*. Skandináv eredetű a lappban is. Lehtiranta közlapp korinak tartja. Az alapalak **siltē* (N III/376, Sl 396, SSA 3/181, Lr 1134).

37. *sánddat* 'Pleuronectes flesus; oikeasilmäkampela; érdes lepényhal' (N III/379b, Sl 386, SN 620).

38. *seargge* 'Leuciscus rutilus ~ Rutilus rutilus; sárki; kele, bodorka, koncér, veresszárnyú keszeg'. Piros uszonyú és szemű apró pontyfélé hal. A két latin név úgynevezett szinonimanév. Az állatnevek adásában a binominális nomenklatúra (kettős nevezéktan) számos alkalommal tautonímia, azaz az első és második tag megegyezik. A lappban finn jövevényelem (N 625, Sl 391a, SKP 3/212, HFU 1231, SSA 3/241).

39. *sivla* 'Ammodytes tobianus ~ Ammodytes lancea; (pikku)tuulenkala; homoki angolna' (N III/417, Sl 398, SN 640).

40. *skáhthu* 'Raja batis; (valko) rausku; sima rája' (N III/428 Sl 400).

41. *soavvil* 'Thymallus vulgaris; harri, harjus; pénzes pér' (N III/511, Sl 417, SU 141).

42. *stáinnir* ~ *stáidnár* 'Anarrhichas lupus; merikissa; pásztás farkashal' (N III/549, Sl 426, Samm 189).

43. *šákša* 'Mallotus villosus'; villakuore, lota; csuklyás hal, Kapellán lazac'. A finn *lota* skandináv eredetű, vö. norv. *lodde*. Vö. 24. (N III/633, Sl 440, Samm 345, 531, SN 688 SSA 2/95.)

44. *šuddi* 'Stizostedion lucioperca ~ *Luciopera luciopera*; kuha; fogassüllő, süllő' (Samm 315, VL 140, SN 696).

45. *vuoskku* ~ *vuskkon* '1. *Perca fluviatilis*; ahven; sügér 2. *Sebastes marinus*; punasimppu = puna-ahven; vörös álsügér' (N III/822, Sl 486, SU 599).

Érdemes kiemelni északi nyelvrokonaink életében a halak (különösen a lazac) szerepének fontosságát. Sammallahti szótáraiban több lexéma szerepel a különböző súlyú, illetve viselkedésű lazacra (ld. a *lohi* számi megfelelői, Samm 343). Az alábbi két példám bizonyítja ezt: (1) külön nevük van a kisebb lazacra (1–3 kg): számi *diddi*, fi. *tintti* 'apró hal, kis lazac' < svéd nyelvjárási *stint* 'maréna'; no. *stinta*, *stint* 'vmilyen kis hal' (SSA 3/297, Samm 343). (2) A számi *goadjin* megfelelője a finn *kojama* ~ *kojamo* 'hím lazac'. A szókölcsonzés iránya nincs tisztázva, vö. SSA 1/386.

A halnevek felcserélhetősége, jelentésváltozása nem ritka. Effajta „névátvitel” a növénynévadásban is megfigyelhető. Az északi számi halnevek legtöbbje egyszerű szó, de etimológiájuk nem világos, sok esetben ismeretlen eredetűek. Vannak köztük közlapp koriak is (hét adat). Szó lehet a megnevezésben tükörszóról, párhuzamos névadásról is. Az sem mindig világos, mi a kölcsönzés iránya (ahogy a fentebbi példában láthattuk is), illetve van-e valamilyen közvetítő nyelv. A tudományos botanikai vagy zoológiai névadásban a norvég és még inkább a svéd források hat(hat)nak a finnre, ahogy a finn nyelvjárások is hatnak a számira. Az északi nyelvek, nyelvjárások kapcsolatában természetesen a kölcsönösség is megfigyelhető. Két területnek a tematikus számi szókincsét korábban tanulmányozó kutatók disszertációi alapján megállapíthatjuk, hogy különösen az összetett madárneveknél (vö. Bogár) és a növényneveknél (ld. Máté) egy nyelvfejlesztő, tudományos nyelvújító tevékenység mutatkozik meg a kiváló finn nyelvész, Pekka Sammallahti révén. Tény azonban, hogy a halnevekkel kapcsolatban ilyet nem tapasztaltam, jóllehet a vizsgált korpuszom meglehetősen szerény, míg az előbb említett kutatások Lappföld valamennyi nyelvjárását megvizsgálták, az összes megjelent szótárat, szójegyzéket áttanulmányozták. Tény az is, hogy a természetközeli, őshonos népek, népcsoportok nyelvében önmagában is nagyfokú gazdagság érhető tetten a növény- és állatnevekben (lásd a már említett ornitológiai és botanikai kutatásokat). A vizsgált anyagom csupán az északi számi nyelvjárásra terjedt ki, alapvetően mindössze két szótár halnévanyagát tanulmányozva, bár előzetesen némiképp nagyobb szókincset vártam a vizsgálódásaim során.

A szóeredettel foglalkozó kutatót zavarja, ha nem tudja a szóban forgó nyelvi elem etimológiáját megtalálni. Ekkor óvatos javaslatokat tesz. Ilyen megoldás ebben a kis dolgozatban is előfordulhat. Az egyelemű halnevekben az etimont vizsgáltam, a szó eredetét, szerkezetét. Több számi címszóban (32., 34., 35., 37.) talán egy *t*-képző mutatható ki. A képzett szavak mellett az összetételi gyakoriság állapítható meg, ezekben pedig a névhasználat oka lehet igazán érdekes: miért így nevezték el a szóban forgó halat, mi volt az a tulajdonsága, ami ösztönözte ezt a névadást. Egy Számiföldön élő ember általában a szomszéd számi nyelvet, a finnt vagy más, skandináv nyelvet is érti és beszéli. Egy-egy adatközlőtől akár olyan (nép)nyelvi adat is várható, amely csupán szűkebb körben ismert, illetve amelyre a bevezetőmben utaltam, hogy ti. ősbibb elem lehet. A megnevezések bonyolultságát mutathatja a halak összetéveszthetősége is. Az adatok pontosításával jól szolgálható a tudományos világ e szegmense is.

Irodalom

- BOGÁR EDIT 2009: A lapp (számi) madárnevek. PhD-értekezés, Debrecen. (Kézirat.)
- FORSBERG, ULLA-MAIJA – MAGDOLNA KOVÁCS (päätoim.) 2015: Suomi–unkari sanakirja. Finn–magyar szótár. SKS, Helsinki. = SU
- HAARALA, RISTO (päätoim.) 1995: Suomen kielen perussanakirja. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 55, Helsinki. = SKP
- HALÁSZ ELŐD – FÖLDES CSABA – UZONYI PÁL 1998: Német–magyar nagyszótár új német helyesírással. Deutsch–ungarisches Grosswörterbuch mit neuer Rechtschreibung. Akadémiai Kiadó, Budapest. = HFU
- ITKONEN, ERKKI – KULONEN, ULLA-MAIJA (päätoim.) 1992–2000: Suomen sanojen alkuperä. Etymologinen sanakirja 1–3. Helsinki. = SSA
- JOLSVAY ALAJOS – STEINMANN HENRIK – SZILY ERNŐ 1977: A magyar állatvilág szótára. Natura, Budapest.
- KORHONEN, MIKKO 1981: Johdatus lapin kielen historiaan. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki. = Korh
- LEHTIRANTA, JUHANI 1989: Yhteissaamelainen sanasto. MSFOu 200. Suomalais-ugrilainen Seura, Helsinki. = Lr
- MÁTÉ JÓZSEF 2003: A lapp növénynevek etimológiai rétegei. PhD-értekezés, Debrecen. (Kézirat.)
- NIELSEN, KONRAD 1932–1962: Lappisk ordbok. Lappish Dictionary I–IV. Instituttet for sammenlignende kulturforskning, B 17, Oslo. = N I–III.
- ORSZÁGH LÁSZLÓ – MAGAY TAMÁS 2000: Angol–magyar nagyszótár. English–Hungarian Dictionary. Akadémiai Kiadó, Budapest. = OM

- RÁCZ JÁNOS 1996: A magyar nyelv halnevei. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 205. = RHal
- RÁCZ JÁNOS 2012: Állatnevek enciklopédiája. A gerincesek elnevezéseinek eredete, az állatok kultúrtörténete, néprajza és mitológiája. Tinta Könyvkiadó, Budapest. = RÁll
- RÉDEI KÁROLY (főszerk.) 1986–1988: Uralisches etymologisches Wörterbuch I–II. Akadémiai Kiadó, Budapest. = UEW
- SAMMALLAHTI, PEKKA 1989: Sámi–suoma sátnegirji. Sammelais–suomalainen sanakirja. Jorgaleaddji Oy., Ohcejohka. = SI
- SAMMALLAHTI, PEKKA 1993: Sámi–suoma–sámi sátnegirji. Saamelais–suomalainen–saamelainen sanakirja. Girjegiisá Oy., Ohcejohka. = Samm
- SAMMALLAHTI, PEKKA – NICKEL, KLAUS PETER 2006: Sámi–duiska sátnegirji. Saamisch–deutsches Wörterbuch. Davvi Girji os. Karasjok. = SN
- VEST, JOVNNA-ÁNDE – LUUKKONEN, MARSA 1992: Matkalle mukaan. Suomi–saame–suomi sanakirja. Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä. = VL
- WHITFIELD, PHILIP (päätoim.) 1994: Suuri eläintieto. WSOY, Helsinki. = SET

*

About North Saami fish names

My paper is about the North Saami names of fish. The research is based on the Dictionaries of Konrad Nielsen and of Pekka Sammallahti. I aim to consider 45 Saami names of fish from structural, semantic and etymological points of view.

My vocabulary entries consist of several languages: the headword is the Saami name for fish, which is followed by the Latin (taxonomical) name as well as by their Finnish and Hungarian equivalents.

Etimological layers of the North Saami names of fish are mainly loan-words from old Skandinavian, Norwegian, Swedish or Finnish and Saami origin (root-word / simplex and compounds) or of uncertain or unknown origin.

Keywords: *North Saami (Lapp), Proto-/Common-Saami, ichthyology, etymology*

JÓZSEF MÁTÉ

